

Tuotantoeläinpäivystyksen järjestäminen

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 20.11.2025 § 82
543/01.00.00/2025

Viitasaaren kaupunki on ympäristöpalvelujen vastuukuntana käynyt yhteistoimintaneuvottelut eläinlääkinnän palvelujen osalta ja Viitasaaren kaupunginhallitus on vahvistanut neuvottelutuloksen kokouksessaan 17.11.2025 § 302. Yhteistoimintaneuvottelujen neuvottelutuloksena praktikkoeläinlääkäreiden henkilöstöresurssia vähennetään 1,6 htv:lla, siirrytään tuotantoeläinpäivystyksen osalta yhteen päivystysalueeseen sekä liitytään Keski-Suomen maakunnalliseen päivystyssopimukseen.

Viitasaaren kaupungin hallintosäännön 45 §:n kohdan 14 mukaan Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta toimii sopijakunnilleen eläinlääkintähuoltolain tarkoittamana peruseläinlääkäripalvelujen järjestäjänä. Lautakunta siten vahvistaa yhteen päivystysalueeseen siirtymisen ja Keski-Suomen maakunnalliseen päivystyssopimukseen liittymisen eläinlääkinnän palveluiden järjestäjänä.

Perustelut

Eläinlääkinnän nykyinen virkamäärä on 8,3 henkilötyövuotta, mikä mahdollistaa tuotantoeläinpäivystyksen järjestämisen kahdella alueella. Tälle virkamäärälle ei kuitenkaan riitä päiväaikaisia töitä, mikä on aiheuttanut haasteita myös sijaisten saannissa vakinaisen henkilöstön virkavapaisiin. Kunta maksaa kunnaneläinlääkäri virkapalkan ja eläinlääkäri perii asiakkailta toimenpidepalkkiot suoraan itselleen. Asiakasmäärä vaikuttaa siten suoraan eläinlääkäri kokonaisuuteen, mutta myös työnkuvan mielekkyyteen.

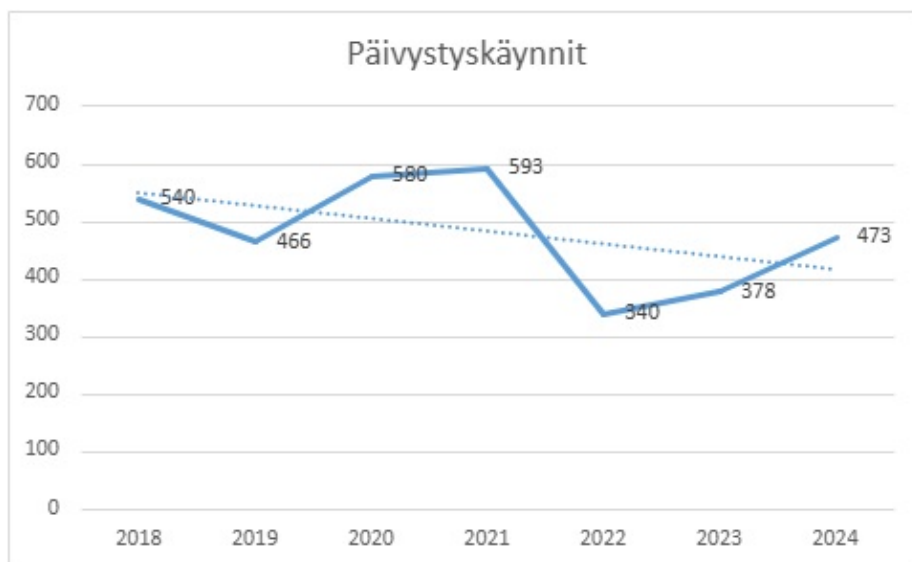
Päiväaikaisten käyntien osalta suurin muutos on tapahtunut tuotantoeläinkäyntien määrässä, missä käyntimäärät ovat laskeneet noin tuhannella käynnillä viiden vuoden takaisesta tasosta. Tuotantoeläinten osalta yksityinen palveluntarjonta on lisääntynyt vuodesta 2020 alkaen. Pieneläinkäynnit ovat kasvaneet noin 800 käynnillä, mutta kasvu perustuu vain vuoden 2024 poikkeuksellisen suureen käyntimäärään.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki astuu voimaan 1.1.2026. Ympäristölautakunnan on ennen lain voimaan astumista tehtävä päätökset kunnallisten eläinlääkäripalvelujen palveluvalikoimasta ja taksoista. Päätöksentekoa varten on tehty kartoitusta yksityisestä palveluntarjonnasta. Lakimuutos ei tule lisäämään kunnan eläinlääkinnän asiakkaita. Kunta on voinut tähän saakka vapaammin tarjota asiakkaille myös järjestämisvastuun ulkopuolisia palveluita ja subventoida palveluitaan niin, että on voinut houkutellessa asiakkaita yksityisiä halvemmilla hinnoilla. Uusi laki tulee puuttumaan epäreiluun kilpailuun ja siten asiakasmäärät eivät ennalta arvioiden tule lisääntymään.

Tällä hetkellä vakinaisten virkavapaista 1,5 htv:tta on täyttämättä henkilöstön pyynnöstä töiden määrän vähyyden vuoksi, mikä on edelleen aiheuttanut haasteita päivystyksen järjestämiselle kahdella päivystysalueella. Henkilöstömäärän vähentäminen johtaa päivystysalueiden yhdistämiseen, sillä päivystystiheyttä eläinlääkäriä kohden ei voida nostaa nykyisestä 1/4:stä. Suosituksen mukaan päivystystiheys voi olla korkeintaan 1/5:stä. Päivystystiheyden laskee

päivystysalueiden yhdistämisen jälkeen 1/6,7:ään. Ympäristöpalveluissa säilytetään edelleen hyväksi koettu päivystysvapaajärjestelmä, jonka mukaan päivystysvapaita kertyy työehtosopimusta enemmän.

Päivystyksen saavutettavuudesta on säädetty eläinlääkintähuoltolain 10 §:ssä seuraavaa: "Järjestämisvastuuseen kuuluvien eläinlääkäripalvelujen tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen." Ruokaviraston ohjeistuksen mukaan päivystyksen vasteaika on 90 %:ssa tapauksia 3 tuntia sekä 90 % tapauksia 100 km. Nykyiset tuotantoeläinpäivystyksen käyntimäärät ovat keskimäärin noin 1,3 käyntiä vuorokautta kohden (vuoden 2024 toteuma). Käyntimäärissä on laskeva trendi. Pinta-alaltaan päivystysalue ei tule olemaan valtakunnallisesti tarkasteltuna poikkeuksellisen suuri. Subventioiden arvioidaan hieman kasvavan, kun päivystysmatkat osin kasvavat.

Yhteen päivystysalueeseen siirtyminen aiheuttaa tarpeen liittyä Keski-Suomen maakunnalliseen päivystyssopimukseen myös tuotantoeläinpäivystyksen osalta. Pohjoinen Keski-Suomi on jo pieneläinpäivystyksen osalta sopimuksessa mukana ja palvelua tuotetaan maakunnallisesti Jyväskylän Evidenssiassa. Maakunnalliseen päivystyssopimukseen kuuluminen tuo turvaa poikkeuksellisissa tilanteissa, jos päivystys ruuhkautuu tai päivystäjä sairastuu. Pohjoisessa Keski-Suomessa olisi sopimukseen liittymisen jälkeenkin aina päivystäjä omalla päivystysalueella. Eteläisessä Keski-Suomessa päivystää samanaikaisesti kolme eläinlääkärinä. Tuotantoeläinpäivystysnumero siirtyisi jatkossa yhteiseen maakunnalliseen päivystysnumeroon, jota hallinnoi Jyväskylän kaupunki. Sopimuksen mukaan Jyväskylä saa päivystyspuhelimien tulot itselleen, mikä tarkoittaa Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelujen osalta vajaata 2000 euroa vuodessa.

Yhteen päivystysalueeseen siirtyminen vähentää eläinlääkinnän toimintakuluja noin 56 000 euroa. Henkilöstökulujen muutosvaikutukset huomioiden säästö on vuodelle 2026 noin 200 000 euroa.

Oheismateriaali:

- Viitasaaren kaupunginhallituksen päätös 17.11.2025 § 302 (pöytäkirjanote, tarkastamaton)
- Keski-Suomen maakunnallinen sopimus eläinlääkäripäivystyksestä liitteineen

- Tuotantoeläinpäivystyksen järjestäminen pohjoisessa Keski-Suomessa (sähköpostitse)

Lisätiedot: Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja Sari Flyktman, puh. 044 459 7385

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Ympäristölautakunta merkitsee tiedoksi Viitasaaren kaupunginhallituksen päätöksen 17.11.2025 § 302 yhteistoimintaneuvotteluiden lopputuloksen vahvistamisesta.

Ympäristölautakunta päättää, että

- 1) eläinlääkinnän tuotantoeläinpäivystys järjestetään 2.1.2026 alkaen yhdellä päivystysalueella,
- 2) Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut liittyy Keski-Suomen maakunnalliseen päivystyssopimukseen tuotantoeläinpäivystyksen osalta.

Ympäristölautakunta valtuuttaa ympäristöpalvelujen palvelualuejohtajan allekirjoittamaan Keski-Suomen maakunnallisen päivystyssopimuksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että tämän asian käsittelyn jälkeen palattiin normaaliin työjärjestykseen ja käsiteltiin § 74.

Merkitään pöytäkirjaan, että Anni Riihimäki poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo. 15:51.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote sopijakunnat, kunnaneläinlääkärit, Viitasaaren kaupunginhallitus